

سایت‌های همسریابی: از ممنوعیت تا مشاوره به خانواده‌ها

درحالی که قانونی یا غیرقانونی بودن سایت‌ها و مراکز همسریابی به موضوعی مورد بحث در وزارت ورزش و جوانان تبدیل شده است...

سلامت نیوز: درحالی که قانونی یا غیرقانونی بودن سایت‌ها و مراکز همسریابی به موضوعی مورد بحث در وزارت ورزش و جوانان تبدیل شده است، جامعه‌شناسان و کارشناسان امور ازدواج بر سر بودن یا نبودن این سایت‌ها و میزان کارکرد مثبت آنها اختلاف نظر دارند. در این میان برخی از سایت‌ها با عنوان سایت‌های «الکترو سنتی« از دهه 80 راهاندازی شده‌اند که گردانندگان این سایت‌ها مدعی‌اند به روش سنتی و پس از ثبت‌نام در این سایت جوانان می‌توانند به عقد یکدیگر در بیایند. بر اساس آنچه در این سایت‌ها اعلام شده، دختران و پسران در سایت عضو شده و بعد از بین گزینه‌های متفاوت گزینه مناسب آنها البته بدون دخالت جوانان به خانواده‌ها معرفی می‌شوند و آشنایی آنها از طریق خانواده صورت می‌گیرد.

به گزارش سلامت نیوز به نقل از تهران امروز؛ اما با تمام این احوال این سایت‌ها و مراکز با فرهنگ ملی و بومی ما تناسب ندارند و بیشتر محل‌هایی برای کسب درآمد هستند تا ازدواج. دکتر «مصطفی اقلیما« معتقد است که «این مراکز در کشورهای دیگر هم محلی برای دوست‌یابی است تا یافتن زوج مناسب برای زندگی«. در این سایت‌ها و مراکز که نظارت مستقیمی هم بر آنها وجود ندارد تخلفات مالی و اخلاقی زیادی به چشم می‌خورد به گونه‌ای که معاونت اجتماعی پلیس فتا در گزارشی در باره فعالیت سایت‌های همسریابی به کاربران هشدار داد که بسیاری از این سایت‌ها کلاهبردار هستند و جوانان تا زمانی که ساماندهی، ثبت و مجوزهای لازم از سوی مسئولان مربوطه (وزارت‌خانه‌های ارشاد یا ورزش و جوانان) اعلام نشده است از مراجعه به اینگونه سایت‌ها پرهیز کنند.

اما سید باقر پیش‌نمازی، معاون فرهنگی امور تربیتی وزارت ورزش و جوانان از ضرب‌الاجلی می‌گوید که وزارت ورزش و جوانان برای سایت‌های همسریابی تعیین کرده است. وی درباره ضرب‌الاجل 6 ماهه به این سایت‌ها می‌گوید: «این ضرب‌الاجل برای ساماندهی سایت‌های غیرقانونی همسرگزینی پس از تصویب آیین‌نامه ساماندهی مراکز همسرگزینی در دولت، آغاز خواهد شد.« به گفته وی «تمامی مراکزی که از طریق تلفنی و یا سایت در حوزه همسرگزینی فعالیت می‌کنند مشمول آیین‌نامه ساماندهی مراکز همسرگزینی هستند و اگر بعد از گذشت این مدت سایت‌ها مشمول آیین‌نامه نشوند تحت پیگیری قرار خواهند گرفت و اسامی مراکز غیرمجاز اعلام خواهد شد.« پیش‌نمازی به برگزاری ازدواج‌ها به روش سنتی در خانواده تاکید می‌کند و در عین حال می‌گوید: «با توجه به اینکه زندگی در کلانشهرها پدیده جدیدی است، بنابراین افرادی که امکان مشاوره ندارند، می‌توانند از این مراکز و سایت‌های همسرگزینی استفاده کرده و گره از مشکل‌شان باز کنند؛ البته تاکید بر این است که ازدواج اول افراد به روش سنتی صورت گیرد تا نیازی به مراجعه به چنین مراکزی نباشد.«

دوست‌یابی به جای همسریابی

دکتر مصطفی اقلیما، مددکار اجتماعی ضمن مخالفت با این سایت‌ها و مراکز همسریابی معتقد است: «این سایت‌ها در اروپا برای دوست‌یابی و در ایران محلی برای درآمدزایی است و بیشتر افرادی که به این سایت‌ها مراجعه می‌کنند افرادی هستند که خجالتی و کم‌رو هستند و در دنیای واقعی نمی‌توانند همسر مناسب خود را بیابند پس به ناچار به این سایت‌ها پناه می‌برند.« وی به تهران امروز می‌گوید: «اگر دختر و پسر از طریق این سایت‌ها و مراکز با هم آشنا بشوند برای انجام مراحل بعدی ازدواج باید خانواده‌ها را در جریان بگذارند و در ایران با توجه به صبغه فرهنگی و مذهبی اینگونه آشنایی‌ها از سوی خانواده درست شناخته نمی‌شوند و تعداد زیادی از این آشنایی‌ها به علت مخالفت خانواده‌ها به سرانجام نمی‌رسد.« دکتر امان‌الله قزایی‌مقدم نیز درباره سایت‌ها و مراکز همسریابی به تهران امروز می‌گوید: «این سایت‌ها و مراکز با فرهنگ ما ایرانی‌ها سازگاری ندارند و یک نوع بی‌بند و باری و غریب‌دگی را ترویج می‌دهند.« به اعتقاد این جامعه‌شناس این ازدواج‌ها علاوه بر اینکه با نظام انتخاب سنتی ازدواج در ایران متفاوت هستند چون دختر و پسر از راهی غیر از راه‌های متداول ازدواج همسر خود را می‌یابند یک نوع سرخوردگی روحی و روانی در آنها ایجاد می‌شود که میزان این سرخوردگی در مورد دختران بیشتر از پسران است. این جامعه‌شناس می‌گوید: «این مراکز و سایت‌ها در کشورهای دیگر هم که فرهنگی متفاوت با کشور ما دارند با موفقیت همراه نبوده است.«

با توجه به اینکه مراکز و سایت‌های همسریابی از ابتدای دهه 80 فعالیت خود را آغاز کرده‌اند و افراد زیادی هم در این مراکز و سایت‌ها عضو هستند، جلوگیری از فعالیت این مراکز و سایت‌ها به آسانی امکان‌پذیر نیست و ممکن است تبعات نامناسبی به همراه داشته باشد؛ پس ساماندهی و استفاده از افراد متخصص از راه‌های مناسب برای بسامان شدن فعالیت این سایت‌هاست. دکتر بهرام بیات معتقد است: «#171 صرف‌نظر از ارزیابی مثبت یا منفی عملکرد این سایت‌ها، این سایت‌ها خوب یا بد، توسعه و گسترش پیدا کرده‌اند و نفی کردن آنها هیچ دردی را درمان نمی‌کند.» این جامعه‌شناس می‌گوید: «#171 این سایت‌ها ظرفیتی است که وجود دارد و می‌تواند جوابگوی نیازهای افراد باشد، بنابراین در شرایطی که سن ازدواج بالا رفته است، می‌توان از این ظرفیت استفاده کرد و با ساماندهی، نظارت و کنترل این سایت‌ها از سوی نهادهای متولی مانند وزارت ورزش و جوانان و وزارت فرهنگ و ارشاد از این راهکار و شیوه جدید نهایت استفاده را برد.»

این جامعه‌شناس با یادآوری این نکته که نباید بگذاریم سرنوشت جوانان ما به سرنوشت خانواده‌هایشان در شرکت‌های هرمی تبدیل شود، می‌گوید: «#171 نفی سایت‌های همسریابی دچار شدن به سرنوشت شرکت‌های هرمی است و قبل از اینکه رسانه‌ها با جنجال به این موضوع بپردازند و سیستم‌های قضایی و دولتی را مجبور کنند که به پای کار آیند باید به این موضوع بپردازیم، چرا که تعلل در این مسئله، آسیب‌هایی به دنبال دارد که جبران ناپذیر است.» استاد غلامرضا قاسمی کبریا هم معتقد است: اگر از سایت‌ها و مراکز همسریابی به عنوان ابزاری برای آشنایی درست جوانان هم کفو استفاده شود این مراکز و سایت‌ها می‌توانند مناسب باشند. این عضو شورای تحکیم بنیاد خانواده استان تهران در گفت‌وگو با تهران‌امروز می‌گوید: «#171 آشنایی جوانان از طریق سایت‌ها و مراکز ضریب خطای بالایی دارد و در این سایت‌ها و مراکز امکان سوءاستفاده و کلاهبرداری وجود دارد.» این کارشناس امور ازدواج معتقد است: «#171 اکنون این سایت‌ها و مراکز مکانی برای دوست‌یابی هستند و کمکی به جوانان در امر ازدواج و یافتن همسر مناسب نمی‌کنند.» قاسمی کبریا می‌گوید: «#171 ازدواج امری است که که نیاز به مشارکت جمعی دارد که این سایت‌ها و مراکز باید به کمک خانواده‌ها بیاید و این دو به جوانان در ازدواج کمک کنند.»

پیشنهادی به مسئولان، توصیه‌ای به جوانان

اما دکتر اقلیما که از مخالفان سرسخت این سایت‌ها و مراکز است برای حل مشکل ازدواج در کشور پیشنهادی را به مسئولان داده و می‌گوید: «#171 در صورتی که مشکل کار و هزینه‌های بالای زندگی برای جوانان حل شود جوانان رغبت بیشتری برای ازدواج پیدا می‌کنند و دیگر کمتر با اینگونه مشکلات حاشیه‌ای در امر ازدواج مواجه می‌شویم.» این مددکار اجتماعی معتقد است: «#171 با ارائه وام ازدواج مشکل جوانان حل نمی‌شود و دولت به عنوان متولی این امر باید در زمینه ایجاد فرصت‌های شغلی برای جوانان تلاش بیشتری کند.» به اعتقاد اقلیما اگر به دو رهنمود رهبر معظم انقلاب که شایسته سالاری و پاسخگویی است عمل شود علاوه بر مشکلات ازدواج جوانان، مشکلات دیگر اجتماع حل خواهد شد. دکتر قرایی مقدم نیز به جوانان توصیه می‌کند: «#171 تجربه نشان داده است که ازدواج‌هایی که در آن خانواده‌ها نقش دارند با موفقیت بیشتری همراه است پس بهتر است جوانان علاوه بر اینکه با چشمانی باز به دنبال فردی هم فکر و مناسب برای خود هستند نقش و حضور خانواده را هم در نظر داشته باشند.» اما با وجود تمام مخالفت‌هایی که با سایت‌های همسریابی می‌شود، پیش‌نمازی معتقد است: «#171 این اظهارنظرها اگر چه علمی است اما زندگی در کلانشهرها شرایط انتخاب همسر را سخت‌تر کرده است و قطعاً مراکز مشاوره و سایت‌های همسرگزینی می‌توانند به جوانان در حوزه ازدواج کمک کنند ضمن آنکه بسیاری از جوانان هستند که قربانی طلاق و یا فوت همسرشان شده و قرار نیست همه این جوانان تا آخر عمر به صورت مجردي زندگی کنند.»